

11 AASTAT KOGEMUST: KÕIGE TÄHTSAM ON EELTÖÖ!

▣ AUTOR: Tanel Raig

13

Kulusäästliku mõtlemise tööriistade eesmärk on võimalikult palju kõrvaldada väärtust mittelisavaid tegevusi ning vähendada väärtust võimaldavaid tegevusi. Väärtust mittelisavad tegevused on:

- ületootmine – toodetakse seda, mida keegi ei vaja;
- ootamine – töötajad ja masinad ootavad tööd, tellimused ootavad täitmist, informatsioon ootab töötlemist;
- üleliigne transport – transport, mida on võimalik kõrvaldada;
- üleliigne töötlemine – toote liiga heaks tegemine;
- üleliigsed varud – varud, mida on võimalik kõrvaldada;
- üleliigsed liigutused – ebaefektiivne tööviis;
- defektid – praak;
- töötajate realiseerimata potentsiaal – töötajad teavad kõige paremini, kuidas on võimalik tegevusi efektiivsemaks muuta.

Kulusäästliku mõtlemise kontseptsiooni kokkuvõtteks sobivad Jeffrey Likeri kulusäästlikkuse mõtlemise printsiibid. Ta esitas oma raamatus „Toyota Way” 14 põhimõtet ja moodustas nendest neli gruppi. Kõige aluseks on filosoofia – kulusäästlik mõtlemine on töötegemise filosoofia. Teiseks on protsess – õige ehk efektiivne protsess toodab õigeid tulemusi. Kolmandaks on partnerid ja inimesed – parendusi saavad teha ainult töötajad ja partnerid enda arendamise ja probleemide lahendamise kaudu. Kõige tipuks on pidev parandamine – asi on elukestev. ▣

LOE LISAKS:

- „Masin, mis muutis maailma”
- www.lean.ee

LIVIKOS 11 AASTAT MAJANDUSTARKVARAARENDUSTE JUURES OLNUD EVE KULDMAA ÜTLEB, ET TARKVARA JUURUTAMISEL ON KÕIGE OLULISEM EELTÖÖ, MILLE KÄIGUS KAARDISTATAKSE ETTEVÕTTE VAJADUSED.

EVE KULDMAA

Eve Kuldmaa on AS Liviko ökonomikadirektor. Ta on osalenud Livikos majandustarkvara juurutamises algusest peale ehk 11 aastat, neli aastat olnud peakasutaja rollis.

Majandustarkvara kasutuselevõtmist planeerides tuleb kõigepealt kirja panna olemasoleva lahenduse kitsaskohad, mis ei kata ettevõtte vajadusi. Lisaks kitsaskohtade likvideerimisele tuleb vaadata ka tulevikku. Ettevõtte tippjuhtkonnalt tuleb saada selge äristrateegia, kuhu plaanitakse areneda. „Ei maksa ainult minevikukogemusest tarkvara arendada ja lähtuda sellest, mida kunagi on vaja olnud. Iga ettevõtte areneb,” annab Kuldmaa soovitus, kuidas hakata ettevõttes ette valmistama majandustarkvara kasutuselevõtmist.

On soovitatav, et ettevõttes oleks ainult üks peakasutaja, kes viib eri arendussoovid kokku ja jälgib, et liigutaks ühes suunas. Kuldmaal on olemas kogemus, mis juhtub, kui ei ole ühte, kogu protsessi ohjavat peakasutajat. Livikos oli esimese majandustarkvara juurutamiseks loodud töögrupp, mille moodustasid eri valdkondade peakasutajad. Tekkis olukord, kus iga valdkond püüdis projekti suunata enda vajadustest lähtuvalt. Iga peakasutaja kirjeldas oma kasutajapõhiseid arendusi ning ühtset laiemat pilti ei nähtud. Üldiselt tuleks erarendusi vältida ja kasutada võimalusel standardlahendusi, soovib Kuldmaa. Tema kinnitusele on see ettevõttele kasulik ka majanduslikult, säästes majandustarkvara juurutamiseks mõeldud raha. Teiseks võib sellest kasu tõusta ka versioonivahetustel. Kui on palju erarendusi, siis võib versioonivahetusel tekkida ootamatusi, kui need arendused ei sobi uude versiooni.

(JÄTKUB LK 14)

Majandustarkvara projekti jaoks meeskonda määrates peab kindlasti arvestama ajaressursiga. Analüüs, testimine, juurutus – kõik see võtab peakasutajalt ja meeskonnalt palju aega. Inimesed peavad sellel perioodil endast palju rohkem andma, kui töölepingus kirjas on. Neid peab motiveerima. Kuldmaa nõustub, et üheks motivaatoriks võib olla raha, kuid samas võib kasutada ka pehmemaid väärtusi, näiteks kingitusi. Ühe näitena toob ta spaa kinkekaardi, mis on praegu moes.

kasutaja vastutama selle eest, et testimine oleks tehtud. Tema määrab, milliseid protsesse peab kontrollima. Loomulikult tuleb ka arendajalt nõuda, et üle antaks korrektselt lõpetatud töö, mis tähendab, et IT-firma peab kõik enne ise üle testima ja andma siis arenduse üle kliendile, kes omakorda kindluse saamiseks kõik läbi proovib.

Lõpetuseks soovib Kuldmaa kolmenelja aasta tagant kindlasti läbi viia majandustarkvara versioonivahetusi.

„EI MAKSA AINULT MINEVIKU KOGEMUSEST TARKVARA ARENDADA JA LÄHTUDA SELLEST, MIDA KUNAGI ON VAJA OLNUD. IGA ETTEVÕTE ARENEB.”

Väga oluline on testimine. „Kõik asjad tuleb läbi testida. Kogu äriprotsess tuleb Ast kuni Bni kasutajatel läbi mängida. Ja mitu korda,” rõhutab Kuldmaa. Tavaliselt on aga ajaressursid piiratud. Kuna tähtaeg surub peale ja lahendused tuleb kasutusele võtta kohe, siis kiputakse testimisest loobuma. Livikol on hiljutine kogemus eurole üleminekust, mil jäeti paljud andmed korralikult aastate lõikes kontrollimata. Vaadati vaid viimaste perioodide andmeid, kuid hiljem selgus, et muutused ka varasemad.

Kuna ettevõtte on huvitatud programmi korrektsest tööst, siis peab pea-

Mida tihedamini vahetada, seda kergemini vahetus läheb, ütleb ta. Teinekord tasub alustada ka nullist. Livikol seisab see ees, sest 11 aastat tagasi, kui majandustarkvara kasutusele võeti, ei osatud ette näha, kuhu ettevõtte areneb. Praegused majandustarkvaralahendused on hakanud ettevõtte arengut pidurdama. Kui toona oli Liviko ainult alkoholi tootja, siis täna tegeletakse ka selle maaletoomisega. „Sortiment ja kliendibaas on nii suureks läinud, et praeguse tarkvara analüüsi pool ei kata enam meie vajadusi,” selgitab Kuldmaa põhjust, miks majandustarkvara juurutamine algusest peale tuleb läbi teha. ▣

SOOVITUS

MAJANDUSTARKVARA KASUTAJA 3 SOOVITUST

- Raamatupidamist võib ka Excelis teha. Majandustarkvara võtke kasutusele siis, kui vajate majandusinfo analüüsi juhtimisinfo saamiseks.
- Majandustarkvara arendusülesande peab püstitama tippjuhtkond, kes annab edasi ettevõtte selge äristrateegia. Sellest lähtuvalt valitakse majandustarkvaraplatvorm ja arendused.
- Määrake ettevõttes üks peakasutaja, kes võtab kokku valdkondade võtmekasutajate arendusettepanekud ja ohjab neid, et kogu protsess liiguks ühes suunas.

EFEKTIIVNE PROJEKTIJUHTIMIS-TARKVARA ANNAB ÜLEVAATE REAALAJAS TOIMUVAST

▣ AUTOR:
Maarika Mihhaljova,
BCS Itera majandustarkvara konsultant

„HEAST ÄRITARKVARAST ON NÄHA KOGU INFO REAALAJAS, MILLE PÕHJAL SAAB TEHA KIIREID OTSUSEID NING TÖÖPROTSESSE PAINDLIKULT ÜMBER KORRALDADA.”